

TRƯỜNG ĐẠI HỌC TÂY BẮC

HỘI THẢO QUỐC GIA:
QUAN HỆ HỮU NGHỊ ĐẶC BIỆT
VIỆT NAM - LÀO

**NHỮNG GIÁ TRỊ
KẾT TINH VÀ PHÁT TRIỂN**

NHÀ XUẤT BẢN KHOA HỌC VÀ KỸ THUẬT

MỤC LỤC

	<i>Trang</i>
<i>Lời giới thiệu</i>	3
Quan hệ hợp tác, đối ngoại Nhân dân của huyện Mai Sơn, tỉnh Sơn La (Việt Nam) với huyện Xiêng Khọ, tỉnh Hòa Phăn (Lào) giai đoạn 2011 - 2021	9
<i>ThS. Điều Thị Vân Anh, ThS. Lò Thị Hương, TS. Tống Thanh Bình, ThS. Lê Thị Thu Hòa - Khoa Khoa học Xã hội, Trường Đại học Tây Bắc</i>	
Thành công từ mô hình phát triển cây ăn quả tại tỉnh Sơn La - bài học kinh nghiệm cho các tỉnh Bắc Lào	17
<i>ThS. Đào Hữu Bình - Trung tâm Nghiên cứu Khoa học và Chuyển giao công nghệ - Trường Đại học Tây Bắc</i>	
Tình đoàn kết chiến đấu đặc biệt giữa quân đội hai nước Việt Nam - Lào: truyền thống và hiện tại	25
<i>TS. Cáp Văn Đang - Học viện Khoa học Quân sự</i>	
Quan hệ giữa tỉnh Sơn La (Việt Nam) và tỉnh Hòa Phăn (Lào) trên lĩnh vực kinh tế từ năm 1986 đến năm 2005	33
<i>TS. Dương Hà Hiếu - Khoa Khoa học Xã hội Trường Đại học Tây Bắc</i>	
Làng ngòi - Đá Bàn (xã Mỹ Bằng, huyện Yên Sơn, tỉnh Tuyên Quang) nơi ghi dấu quan hệ hữu nghị đặc biệt Việt Nam - Lào trong cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp	44
<i>TS. Bùi Gia Khánh - Khoa Sư phạm Khoa học Xã hội Trường Đại học Sài Gòn</i>	
Liên kết vùng trong phát triển tour du lịch giữa các tỉnh Tây Bắc Việt Nam và một số tỉnh Bắc Lào	53
<i>TS. Đặng Trung Kiên, TS. Tống Thanh Bình, ThS. Đỗ Thu Hằng - Trường Đại học Tây Bắc</i>	
Xây dựng đường biên giới tiếp giáp giữa Tây Bắc (Việt Nam) với các tỉnh Bắc Lào trở thành đường biên giới mẫu mực của tình hữu nghị, hợp tác và hòa bình (1962 - 2022)	61
<i>PGS.TS. Phạm Văn Lực - Khoa Lịch sử, Trường Đại học Sư phạm Hà Nội 2</i>	

Hợp tác Quốc gia - Quan hệ hữu nghị đặc biệt Việt Nam - Lào, những giá trị kết tinh và phát triển

Dân tộc Lào tại Việt Nam - sự phân bố và văn hóa

TS. Dương Văn Mạnh, TS. Đoàn Đức Lân, TS. Trần Thị Nam
ThS. Tòng Thị Quỳnh Hương - Trường Đại học Sư phạm TP. HCM

Quân tình nguyện và chuyên gia quân sự Việt Nam tại Lào biểu tượng của mối quan hệ hữu nghị đặc biệt

TS. Nghiêm Thị Hải Yến - Trường Đại học Sư phạm, Đại học Thủ Đức TP. HCM
TS. Lê Văn Phong - Viện Sử học, Viện Hàn lâm Khoa học Xã hội Việt Nam

Những sự kiện tạo bước ngoặt quyết định trong mối quan hệ Việt Nam - Lào

TS. Đỗ Cao Phúc - Khoa Sư phạm Khoa học xã hội, Trường Đại học Sư phạm TP. HCM

Hợp tác về công tác biên giới giữa tỉnh Kon Tum (Việt Nam) và tỉnh Attapeu (Lào) năm 1991 - 2017

PGS.TS. Văn Ngọc Thành - Khoa Lịch sử, Trường Đại học Sư phạm TP. HCM
ThS. Lê Thanh Hải - Khoa Khoa học Xã hội và Nhân văn, Trường Đại học Quốc gia TP. HCM

Phát huy truyền thống đoàn kết và kinh nghiệm quản lý cộng đồng của người Thái Thanh - khu vực biên giới Việt - Lào góp phần phát triển bền vững quan hệ hữu nghị Việt - Lào

PGS.TS. Mai Văn Tùng - Trường Đại học Hồng Đức TP. HCM

Hợp tác đào tạo nguồn nhân lực Việt Nam - Lào từ năm 2011 đến năm 2020

PGS.TS. Bùi Văn Hào, ThS. Nguyễn Thị Hà - Đại học Sư phạm TP. HCM

Quan hệ hợp tác thương mại Việt Nam - Lào hiện nay, thực trạng và một số giải pháp

TS. Lại Trang Huyền, ThS. Đào Văn Trường
Trường Đại học Tôn Đức Thắng TP. HCM

Hợp tác Việt - Lào trong trồng và khai thác cây cao su (Nhìn từ hoạt động của Công ty Cổ phần Cao su Việt - Lào)

PGS.TS. Trần Thị Thái Hà - Trường Đại học Sài Gòn TP. HCM

Hợp tác Việt - Lào trên lĩnh vực giao thông vận tải ở tiểu vùng sông Mekong

TS. Đỗ Thanh Hà - Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn TP. HCM
Đại học Quốc gia TP. HCM

Hội thảo Quốc gia “Quan hệ hữu nghị đặc biệt Việt Nam - Lào: những giá trị kết tinh và phát triển”

Hợp tác đào tạo giữa tỉnh Kon Tum (Việt Nam) và tỉnh Attapeu (Lào) giai đoạn 1991 - 2017 157

*NCS. Lê Thanh Hải - Khoa KHXH&NV, Trường Đại học Quy Nhơn
TS. Nguyễn Văn Tuấn - Khoa Lịch sử, Trường Sư phạm, Đại học Vinh*

Phát huy nguồn lực nhằm nâng cao chất lượng đào tạo tiếng Việt cho lưu học sinh Lào tại Trường Đại học Tây Bắc 164

*PGS.TS Bùi Thanh Hoa, TS. Nguyễn Trung Kiên
Khoa Khoa học Xã hội, Trường Đại học Tây Bắc*

Hợp tác đào tạo nguồn nhân lực - một trong những lĩnh vực then chốt của mối quan hệ đặc biệt Việt Nam - Lào 173

*PGS. TS Ngô Minh Oanh - Trường Đại học Sư phạm TP. Hồ Chí Minh;
TS. Nguyễn Chung Thủy - Trường Đại học Sư phạm TP. Hồ Chí Minh*

Hợp tác đào tạo nguồn nhân lực giữa Trường Đại học Vinh với nước Cộng hòa dân chủ nhân dân Lào (2003 - 2022) 182

TS. Đặng Như Thương - Khoa Lịch sử, Trường Sư phạm, Đại học Vinh

Quan hệ đặc biệt Việt Nam - Lào nhìn từ lĩnh vực giáo dục 191

TS. Đinh Ngọc Ruấn - Học viện Chính trị khu vực I

Hợp tác về giáo dục - đào tạo giữa Việt Nam và Lào từ năm 2001 đến năm 2020 196

TS. Chu Thị Thu Thủy - Khoa Lịch sử, Trường DHSP Hà Nội 2

Sự tương đồng và đặc trưng của thể chế chính trị xã hội chủ nghĩa Việt Nam - Lào trong khối ASEAN 204

ThS. Nguyễn Thị Thu Châu - Bộ môn Lý luận Chính trị, Trường Đại học Tây Bắc

Chính sách hỗ trợ lưu học sinh Lào tại một số cơ sở đào tạo trên địa bàn tỉnh Sơn La giai đoạn 2017 - 2022 210

*TS. Đoàn Đức Lân, TS. Dương Văn Mạnh, ThS. Đặng Văn Công, ThS. Vũ Tiến Thuận
Trường Đại học Tây Bắc*

Hội thảo Quốc gia "Quan hệ hữu nghị đặc biệt Việt Nam - Lào: những giá trị kết tinh và phát triển"

Xây dựng mối quan hệ hữu nghị giữa tỉnh Sơn La với các tỉnh Bắc Lào giai đoạn hiện nay
nguyên tắc và phương pháp ngoại giao Hồ Chí Minh

ThS. Nguyễn Thị Thuỳ Linh - Khoa Cơ sở, Trường Đại học Tây Bắc

Hợp tác quốc phòng, an ninh Sơn La (Việt Nam) - Hòa Phăn (Lào) giai đoạn 1986 - 2022

TS. Đặng Thị Hồng Liên - Khoa Khoa học Xã hội, Trường Đại học Tây Bắc

ThS. Kiều Tiến Lương - Trung tâm Quốc phòng an ninh - Trường Đại học Tây Bắc

TS. Lương Hoài Thanh - Trung tâm Nghiên cứu Văn hóa các dân tộc Tây Bắc - Trường Đại học Tây Bắc

Góp phần tìm hiểu quan điểm, chủ trương của Đảng đối với quân tình nguyện Việt Nam tại Lào
(1960 - 1973)

TS. Hoàng Ngọc Sơn - Học viện Lục quân

Vai trò của Lào trong chiến lược phát triển kinh tế - xã hội các tỉnh Tây Bắc Việt Nam đến năm
2030, tầm nhìn đến năm 2045

TS. Lộc Thị Thuỳ - Viện nghiên cứu Châu Mỹ, Viện Hàn lâm KHXH Việt Nam

Quan hệ quân sự - quốc phòng giữa quân khu 4 với Lào trong thời kỳ xây dựng và bảo vệ
tổ quốc

ThS. Nguyễn Văn Tùng - Viện Lịch sử Quân sự

Quan hệ hợp tác giữa tỉnh Quảng Bình (Việt Nam) và hai tỉnh Khammuane và Savannakhet (Lào)
trên lĩnh vực chính trị, an ninh - quốc phòng trong hai thập niên đầu thế kỉ XXI

TS. Phan Thị Cẩm Vân - Khoa Lịch sử, Trường Sư phạm, Đại học Vinh

TS. Đỗ Mạnh Hùng - Ban Tổ chức Cán bộ - Đại học Huế

Hội thảo Quốc gia “Quan hệ hữu nghị đặc biệt Việt Nam - Lào: những giá trị kết tinh và phát triển”

HỢP TÁC ĐÀO TẠO NGUỒN NHÂN LỰC GIỮA TRƯỜNG ĐẠI HỌC VINH VỚI NƯỚC CỘNG HÒA DÂN CHỦ NHÂN DÂN LÀO (2003 - 2022)

COOPERATION IN HUMAN RESOURCE TRAINING BETWEEN VINH UNIVERSITY AND LAOS PEOPLE'S DEMOCRATIC REPUBLIC (2003 - 2022)

TS. Đặng Như Thường - Khoa Lịch sử, Trường Sư phạm, Đại học Vinh

TÓM TẮT: Ở Việt Nam, Đại học Vinh là một trong những trường tiên phong trong công tác đào tạo Lưu học sinh Lào. Năm 2000, Trường Đại học Vinh bắt đầu ký kết hợp tác đào tạo nguồn nhân lực với Trường Đại học Quốc gia Lào và các Cơ sở giáo dục của Lào. Đến ngày 23/9/2003, Sở Giáo dục Xiengkhuang và Trường Đại học Vinh ký kết văn bản đầu tiên về quá trình hợp tác đào tạo đội ngũ cán bộ có trình độ Đại học cho Lào. Sau gần 20 năm (2003 - 2022), hợp tác quốc tế về đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao cho các tỉnh của Lào tại Trường Đại học Vinh ngày càng mở rộng về quy mô và chất lượng. Nhiều Lưu học sinh sau khi tốt nghiệp đã được các đơn vị tuyển dụng đánh giá cao. Họ đã và đang tham gia tích cực vào các hoạt động kinh tế, xã hội, giữ các vị trí quan trọng trong các cơ quan Nhà nước, tổ chức và doanh nghiệp của Lào.

TỪ KHÓA: Hợp tác đào tạo; Lào; Trường Đại học Vinh

ABSTRACT: In Vietnam, Vinh University is one of the pioneering schools in the training of Lao students. In 2000, Vinh University began signing human resource training cooperation with the National University of Laos and Lao educational institutions. On September 23, 2003, Xiengkhuang Department of Education and Vinh University signed the first document on the cooperation process of training university-educated staff for Laos. After nearly 20 years (2003 - 2022), international cooperation and training of high-quality human resources for the provinces of the Lao PDR at Vinh University is expanding in size and quality. Many Lao students after graduation have been highly appreciated by recruitment units. Currently, many Lao students have been actively involved in economic and social activities, holding important positions in the state agencies, organizations and enterprises of Laos.

KEYWORDS: Training cooperation; Laos; Vinh University

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Hợp tác quốc tế trong lĩnh vực đào tạo nguồn nhân lực cho các nước trong khu vực đã được các quốc gia, trong đó có Việt Nam thực hiện từ rất lâu. Đã có rất nhiều du học sinh Việt Nam học tập tại nước ngoài và ngược lại cũng có nhiều du học sinh nước ngoài học tập tại Việt Nam theo các thỏa thuận hợp tác, liên kết về đào tạo nguồn nhân lực giữa các nước, các đơn vị. Trong xu thế tất yếu đó, Trường Đại học Vinh là một trong những đơn vị sự nghiệp đảm nhận công tác đào tạo nguồn nhân lực cho một số nước trong khu vực và trên thế giới, trong đó có nước Cộng hòa dân chủ nhân dân Lào (CHDCND Lào).

Trường Đại học Vinh là đơn vị trực thuộc Bộ Giáo dục và Đào tạo đóng trên địa bàn tỉnh Nghệ An, là trường đại học lớn nhất tỉnh Nghệ An và Bắc Miền Trung. Trong nhiều năm qua, Trường luôn nằm trong top 20 đại học hàng đầu của Việt Nam. Hiện nay, Trường có đội ngũ gồm 1.044 cán bộ, giảng viên, trong đó có 63 giáo sư, phó giáo sư; 256 tiến sĩ; số lượng sinh viên của Trường hơn 36.000 em. Trường Đại học Vinh là thành viên của Hiệp hội CDIO quốc tế, Tổ chức Đảm bảo chất lượng các trường đại học ASEAN (AUN-QA), là 1 trong 8 trung tâm đào tạo, bồi dưỡng sư phạm của Việt Nam, 1 trong 5 trung tâm kiểm định chất lượng giáo dục của Việt Nam, 1 trong 10 trường tham gia Đề án Ngoại ngữ Quốc gia 2020. Trường được công nhận đạt tiêu chuẩn kiểm định chất lượng giáo dục vào năm 2017 [4]. Sứ mạng của Trường Đại học Vinh là nơi đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao; là trung tâm nghiên cứu và chuyển giao công nghệ có uy tín của Việt Nam và khu vực ASEAN; luôn hướng tới sự thành đạt của người học.

Với lợi thế 60 năm thành lập và phát triển cùng với những thành tựu to lớn đã đạt được trong công tác giáo dục và đào tạo, Trường Đại học Vinh là một trong những lựa chọn đầu tiên đối với các du học sinh nước ngoài khi muốn đến học tập tại Việt Nam, trong đó có du học sinh Lào. Từ năm 2003 đến năm 2022, công tác hợp tác quốc tế, đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao cho các tỉnh của nước CHDCND Lào tại Trường Đại học Vinh ngày càng mở rộng về quy mô và chất lượng. Các hoạt động đào tạo, hợp tác nguồn nhân lực quốc tế với các nước trong khu vực trong đó có nước CHDCND Lào chủ yếu tập trung vào bồi dưỡng cán bộ, đào tạo học sinh, sinh viên, tạo cơ hội việc làm cho sinh viên...

2. NỘI DUNG

2.1. Hợp tác đào tạo nguồn nhân lực giữa Trường Đại học Vinh với nước Cộng hòa dân chủ nhân dân Lào

2.1.1. Quá trình hợp tác

Ở Việt Nam, Đại học Vinh là một trong những trường thực hiện công tác đào tạo Lưu học sinh Lào. Kể từ năm 2000, nhận thấy mối quan hệ hữu nghị đặc biệt giữa hai nước Lào và Việt Nam, Trường Đại học Vinh bắt đầu ký kết hợp tác đào tạo nguồn nhân lực với Trường Đại học Quốc gia Lào và các Cơ sở giáo dục của Lào. Đến ngày 23/9/2003, Sở Giáo dục Xiengkhuang (nước CHDCND Lào) và Trường Đại học Vinh đã ký kết văn bản đầu tiên về quá trình hợp tác đào tạo đội ngũ cán bộ có trình độ Đại học cho Lào. Ngày 20/11/2003, Bộ Giáo dục và Đào tạo Việt Nam có công văn số 11335/ĐH&SĐH, đồng ý cho Trường Đại học Vinh đào tạo trình độ Đại học cho Lưu học sinh Lào, mở ra hướng mới đó là đào tạo sinh viên quốc tế [1].

Ngay sau khi ký văn bản hợp tác đào tạo, năm học 2003 - 2004, Chính phủ Lào bắt đầu gửi Lưu học sinh sang học tập tại Trường Đại học Vinh với số lượng: đợt 1 là 34 Lưu học sinh, đến từ 3 tỉnh Xiengkhuang, Thủ đô Vientiane, tỉnh Champasack. Sau khi kết thúc Chương trình tiếng Việt, có 24 Lưu học sinh đã đăng ký học Đại học và 1 Lưu học sinh học Sau đại học [2].

Kể từ năm 2003 đến nay, Trường Đại học Vinh thường xuyên tiến hành hợp tác và đào tạo nguồn cán bộ cho các cơ sở Giáo dục của Lào, trong đó chủ yếu là các tỉnh Niengkhuang, Bolikhamxay, Luang Prabang, Oudomxay, Vientiane, Savanakheth, Huaphanh... Trải qua gần 20 năm hợp tác, số lượng Lưu học sinh Lào tại Trường Đại học Vinh hằng năm ngày càng mở rộng về quy mô, số lượng và chất lượng. Qua thống kê của Phòng Khoa học và Hợp tác Quốc tế Trường Đại học Vinh, số lượng Lưu học sinh Lào nhập học mới hàng năm cụ thể như sau:

Bảng 1: Thống kê số lượng Lưu học sinh Lào nhập học từ năm 2003 đến năm 2022

TT	Năm học	Số lượng nhập học mới
1	2003 - 2004	28
2	2004 - 2005	27
3	2005 - 2006	11
4	2006 - 2007	89
5	2007 - 2008	188
6	2008 - 2009	271
7	2009 - 2010	153
8	2010 - 2011	40
9	2011 - 2012	80
10	2012 - 2013	165
11	2013 - 2014	204
12	2014 - 2015	137
13	2015 - 2016	56
14	2016 - 2017	43
15	2017 - 2018	107
16	2018 - 2019	176
17	2019 - 2020	190
18	2020 - 2021	99
19	2021 - 2022	44
Tổng		2.108

Nguồn: [2]; [4]; [5]; [6]; [7]

Qua bảng thống kê cho thấy, số lượng Lưu học sinh Lào trong giai đoạn 10 năm đầu (2003 - 2012) sau khi hợp tác là 887 em, đến giai đoạn 10 năm tiếp theo (2013 - 2022) đã tăng lên 1.221 em (tăng 1,38 lần). Số lượng Lưu học sinh Lào nhập học qua các năm có xu hướng không đều. Có những năm số lượng Lưu học sinh Lào tăng mạnh: 2008 - 2009 có 271 em; 2013 - 2014 có 204 em; 2019 - 2020 có 190 em, song cũng có những năm số lượng Lưu học sinh Lào lại giảm: năm 2010 - 2011 có 40 em, năm 2016 - 2017 có 43 em, năm 2021 - 2022 có 44 em. Nguyên nhân của sự tăng giảm về số lượng phụ thuộc vào rất nhiều yếu tố như: kinh tế, dịch bệnh, chính sách học bổng...; song sự tăng giảm về số lượng không ảnh hưởng đến chất lượng đào tạo.

Hiện Lưu học sinh Lào đang theo học nhiều ngành đào tạo của Trường Đại học Vinh, trong đó tập trung vào các khối ngành: Công nghệ kỹ thuật điện, điện tử; Công nghệ thông tin, Chính trị - Luật; Chăn nuôi; Du lịch; Điều dưỡng; Kinh tế; Kế Toán; Kỹ thuật điều khiển và tự động hóa; Kỹ thuật xây dựng; Nuôi trồng thủy sản; Quản trị kinh doanh; Quản lý giáo dục; Tài chính ngân hàng và các ngành sư phạm...[6]. Với sự giúp đỡ tận tình của cán bộ, giảng viên, sinh viên Trường Đại học Vinh và với sự nỗ lực của bản thân Lưu học sinh Lào, các em đã nhanh chóng vượt qua những khó khăn ban đầu về ngôn ngữ, văn hóa, để hòa nhập với các bạn sinh viên Việt Nam và tiếp cận được với chương trình đào tạo tiên tiến của Trường Đại học Vinh.

Về học tập, Lưu học sinh Lào được bố trí học chung với sinh viên Việt Nam. Tuy nhiên, khác với sinh viên Việt Nam, tại mỗi lớp tiếng Việt nhà trường đều bố trí 1 giáo viên phụ trách, hướng dẫn Lưu học sinh tường tận về cách học, cách sinh hoạt và tổ chức mọi hoạt động tại Trường. Đối với Lưu học sinh đang học đại học, tại mỗi khoa đều có một cán bộ quản lý sinh viên phụ trách. Hằng tuần theo dõi và báo cáo lên nhà trường về tình hình học tập, rèn luyện của Lưu học sinh thông qua giao ban công tác học sinh, sinh viên. Mỗi khoa đều có "Sổ theo dõi công tác lưu học sinh" nhằm điểm danh, quản lý chặt chẽ nề nếp học tập, rèn luyện của Lưu học sinh theo từng học kỳ, năm học. Sau khi hoàn thành chương trình tiếng Việt, căn cứ vào bằng cấp, nguyện vọng và sở trường của Lưu học sinh, Nhà trường tiến hành xét tuyển Lưu học sinh vào học đại học hoặc sau đại học. Trong quá trình học tiếng Việt, nhà trường lồng ghép giới thiệu các ngành học nhà trường đang đào tạo và định hướng, tư vấn việc chọn ngành phù hợp cho Lưu học sinh. Sau 1 năm học, nếu thấy không phù hợp với ngành mình lựa chọn thì Lưu học sinh có thể xin chuyển đổi ngành học.

Về rèn luyện, qua thống kê các năm gần đây cho thấy, Lưu học sinh phần lớn chấp hành tốt quy định về rèn luyện của nhà trường, trong đó: Đạo đức, tư cách tốt: 85%, trung bình 15%; Tinh thần đoàn kết nội bộ và quốc tế: tốt 95%, trung bình 5%; Những hoạt động có sự đóng góp của Lưu học sinh: tốt 90%, trung bình 10%; Mối quan hệ với thầy giáo, cô giáo: tốt 98%, trung bình 2%; Ý thức chấp hành nội quy: tốt 85%, trung bình 15%; Ý thức chấp hành pháp luật: tốt 100% [1].

Về điều kiện sinh hoạt, toàn bộ Lưu học sinh được bố trí chỗ ở tại ký túc xá với đầy đủ trang thiết bị thiết yếu đảm bảo nhu cầu sinh hoạt, học tập: diện tích mỗi phòng ở khoảng 30 m², được bố trí 4 Lưu học sinh (trung bình 7,5 m²/LHS). Trong mỗi phòng ở đều có đủ bàn, ghế, tủ, ti vi, điều hoà nhiệt độ, bình tắm nóng lạnh. Hệ thống điện, nước máy được cung cấp đầy đủ, thường xuyên. Các phòng ở đều được kết nối mạng Internet tốc độ cao. Chế độ an ninh, vệ sinh, công tác phòng chống cháy nổ tại ký túc xá luôn được đảm bảo. Nhà trường bố trí cán bộ trực tiếp quản lý và xử lý kịp thời những vấn đề liên quan nhằm đảm bảo mọi sinh hoạt của các Lưu học sinh được thuận lợi nhất.

Ngoài ra, Lưu học sinh còn được khuyến khích tham gia các hoạt động cùng với sinh viên Việt Nam như các phong trào xây dựng nếp sống văn hóa, các cuộc thi văn nghệ, thể thao, các buổi tọa đàm, giao lưu văn hóa, các hoạt động tình nguyện, các hoạt động kỷ niệm, đặc biệt là kỷ niệm các ngày lễ lớn của Nhân dân các bộ tộc Lào như Tết Boun Pimay, Songkran, ngày Quốc khánh...

2.2.2. Một số kết quả nổi bật

Trải qua gần 20 năm hợp tác đào tạo nguồn nhân lực cho các nước trên thế giới và trong khu vực, Trường Đại học Vinh đã xúc tiến hoạt động kí kết hợp tác đào tạo nguồn nhân lực với các nước Lào, Thái Lan, Trung Quốc, Ca-mơ-run và Ga-na... Số lượng Lưu học sinh nhập học hàng năm khoảng từ 200 - 300 em; theo các hình thức đào tạo ngắn hạn, đào tạo bán phần (2+2, 3+1 hoặc 1+3), đào tạo theo chuyên đề, tập huấn năng lực chuyên môn và thực tập sinh... Đến nay, Trường Đại học Vinh đã tiếp nhận và đào tạo cho 2.811 Lưu học sinh [8]; trong đó chỉ tính riêng số lượng Lưu học sinh Lào đã lên tới 2.108 em.

Từ năm 2003 đến năm 2022, nhờ sự nỗ lực học tập, rèn luyện và sự hỗ trợ đặc lực của các đơn vị trong Trường Đại học Vinh, nhiều Lưu học sinh Lào đã đạt thành tích xuất sắc trong học tập, rèn luyện, trở thành những gương mặt tiêu biểu của các thế hệ Lưu học sinh Trường Đại học Vinh. Cụ thể như sau:

Bảng 2: Danh sách Lưu học sinh Lào đạt thành tích xuất sắc trong học tập, rèn luyện từ năm 2018 - 2022

TT	Họ và tên	Ngành học	Trường/Khoa/Viện	Quê quán
1.	Ampy Souk nalath	Quản trị kinh doanh	Kinh tế	Bolikhamsay
2.	Bounmavang Shiashoua	Công nghệ thông tin	Kỹ thuật và Công nghệ	Xiengkhuang
3.	Boupphaphaserth Xaithanvn	60B Luật kinh tế	Khoa học Xã hội và Nhân văn	Savanakhet
4.	Dalassouk Kopsack	59B1 Kinh tế đầu tư	Kinh tế	Vientiane
5.	Sangdexa Vongkhamthe	Luật học	Luật	Huaphanh
6.	Souksavanh Keothiemchanh	Luật kinh tế	Luật	Vientiane
7.	Souksavanh Sengchaleun	Giáo dục Mầm non	Giáo dục	Xiengkhuang
8.	Southida Thammavong	Công nghệ thông tin	Kỹ thuật và Công nghệ	Xiengkhuang
9.	Sivone Ruevaibounthavy	Nghiên cứu sinh	Quản lý Giáo dục	Xiengkhuang
10.	Khavy Xaypanya	Luật kinh tế	Luật	Savanakhet
11.	Khola Thammavong	Luật học	Khoa học Xã hội và Nhân văn	Huaphanh
12.	Laxoy Xaysomphanh	Quản lý Giáo dục	Giáo dục	Oudomxay
13.	Leevang Kaovang	Công nghệ thông tin	Công nghệ thông tin	Bolikhamsay
14.	Nilavong Phoudphavong	Luật học	Luật	Bolikhamsay
15.	Ouphaxang Chilayouth	Công nghệ thông tin	Kỹ thuật và Công nghệ	Vientiane
16.	Pachai Ya	Quản trị kinh doanh	Kinh tế	Xiengkhuang
17.	Phanikone Phoutsady	Điều dưỡng	Công nghệ Hóa sinh Môi trường	Vientiane

18	Phoutsamai Douangmala	Quản lý Tài nguyên & Môi trường	Sinh học	Bolikhamxay
19	Thoummada Vilakone	Luật học	Khoa học Xã hội và Nhân văn	Chadomxay
20	Thammavong Khamphan	60B Luật kinh tế	Khoa học Xã hội và Nhân văn	Xiangkhuang
21	Thammavong Khamphaeng	60B2 Điều dưỡng	Công nghệ Hóa sinh Môi trường	Bolikhamxay
22	Vaen Phimbutdachane	Tài chính ngân hàng	Kinh tế	Xiangkhuang

Nguồn [1] [9]

Sau khi tốt nghiệp Chương trình tiếng Việt, nhiều Lưu học sinh đã tiếp tục lựa chọn tham gia học Đại học và Sau Đại học tại Trường Đại học Vinh. Điều đó chứng tỏ uy tín, tầm vóc quốc tế và sức ảnh hưởng của Trường Đại học Vinh trong công tác đào tạo nguồn nhân lực cho các nước bạn. Bởi chất lượng đào tạo của các Lưu học sinh ở Trường Đại học Vinh được các đơn vị tuyển dụng khẳng định và đánh giá cao. Sau khi tốt nghiệp, rất nhiều Lưu học sinh đã tham gia tích cực vào các hoạt động kinh tế, xã hội, giữ các vị trí quan trọng trong các cơ quan Nhà nước, tổ chức và doanh nghiệp của đất nước Lào. Cụ thể như sau:

Bảng 3: Danh sách Lưu học sinh Lào giữ trọng trách trong các cơ quan Nhà nước, tổ chức và doanh nghiệp của Lào

TT	Họ và tên	Chức vụ, đơn vị
1	Sysouphanh Phimmahaxay	Trưởng phòng Công chức ASEAN, Bộ Nội vụ Nước CHDCND Lào.
2	Hatsakhone Phachanhsitthi	Bí thư thứ Ba, Đại sứ quán Nước CHDCND Lào tại Nước CHXHCN Việt Nam.
3	Phengmaly Sisamak	Phó Trưởng phòng Quản lý rủi ro, Ngân hàng liên doanh Lào - Việt (Lao Viet Bank), Hội sở tại Thủ đô Vientiane, Nước CHDCND Lào.
4	Maychita Manivong	Trưởng phòng Thanh tra tài chính, Sở Tài chính tỉnh Xaisomboun, Nước CHDCND Lào
5	Souksavanh Bounlieansup	Trưởng phòng Trách nhiệm Đại biểu Quốc hội - Đại biểu Hội đồng Nhân dân và Thư ký Ủy ban Thường vụ Hội đồng Nhân dân tỉnh Sekong, Nước CHDCND Lào.
6	Chanthavilay Bounthala	Trưởng phòng Phát triển phần mềm Ngân hàng chính sách Lào (Hội sở tại Vientiane); Phó Giám đốc Công ty Công nghệ Thông tin và giải pháp phần mềm CIT, là doanh nghiệp về Công nghệ Thông tin lớn nhất tại tỉnh Xiengkhuang, Nước CHDCND Lào.
7	Sombat Mannyvong	Bộ Khoa học và Công Nghệ, nước CHDCND Lào
8	Souksavath Khouyotha	Sở Kế hoạch và Đầu tư tỉnh Xiengkhuang, Nước CHDCND Lào.
9	Khamseng Kheolangsi	Phó Trưởng phòng, tại Chi cục Quản lý thị trường tỉnh Xiengkhuang, Nước CHDCND Lào.

10	Udalon Nounchantha	Sở Công thương tỉnh Xiengkhuang
11	Saysavath Nothangsing	Giám đốc Công ty
12	Phetsamone	Bộ Quốc phòng Nước CHDCND Lào
13	Oan Khammunkhoum	Bộ Thông tin và Truyền thông Nước CHDCND Lào.
14	Bounkhong Sihanat	Ngân hàng Phát triển Lào chi nhánh tỉnh Xiengkhuang, Nước CHDCND Lào.
15	Soukkeola	Tập đoàn Viễn thông quân đội, Nước CHDCND Lào.
16	Syphaseuth Thattavong	Ngân hàng Quân đội, Hội sở tại Thủ đô Vientiane, Nước CHDCND Lào.

Nguồn: [1]

Đặc biệt, từ khóa tốt nghiệp năm 2009 đến nay đã có rất nhiều Lưu học sinh đạt, sớm khẳng định vị thế bản thân và nhiều em đã có vị thế xứng đáng trong xã hội, cụ thể: 2 em làm việc tại Bộ Quốc phòng; 1 em làm việc tại Bộ Công an; 6 em làm việc tại Bộ Khoa học và Công nghệ; 4 em làm việc tại Bộ Thông tin và Truyền thông; 2 em làm việc tại Bộ Kế hoạch và Đầu tư; 1 em làm việc tại Phòng Thương mại và Công nghiệp Lào; 1 em làm việc tại Bộ Giáo dục và Thể thao Lào, là Thư ký Bộ trưởng; 1 em làm việc tại Văn phòng Trung ương Đảng Nhân dân Cách mạng Lào (Manichanh Sengsavang); 1 em làm việc tại Trung ương Đoàn Thanh niên Cách mạng Lào (Latsamee Vilayvanh); Hàng trăm em làm việc tại UBND các Tỉnh, các Sở, Ban, Ngành; các trường đại học, cao đẳng; các doanh nghiệp Nhà nước, doanh nghiệp tư nhân khác... [1].

2.2. Giải pháp nâng cao hiệu quả hợp tác đào tạo nguồn nhân lực giữa Trường Đại học Vinh với nước CHDCND Lào

Với những thành tích đạt được, Trường Đại học Vinh trở thành một trong những trường có Lưu học sinh Lào theo học đông nhất trong cả nước. Sau khi tốt nghiệp về nước, Lưu học sinh Lào đa phần đều có việc làm ổn định, nhiều em nắm giữ các vị trí quan trọng. Để ghi nhận sự đóng góp của Trường Đại học Vinh cho sự phát triển của đất nước Lào, Chủ tịch nước Cộng hòa dân chủ nhân dân Lào đã 4 lần tặng Huân chương Hữu nghị cho Trường; cụ thể: Huân chương Lao động hạng Ba của Nước Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào (năm 2019), Huân chương Hữu nghị của Nước Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào (năm 2009, năm 2011 và năm 2017). Có thể nói, những kết quả trên đã chứng tỏ vị thế của Trường Đại học Vinh trong hợp tác đào tạo nguồn nhân lực quốc tế, thể hiện mối quan hệ hợp tác hữu nghị giữa hai nước Việt Nam và Lào.

Tuy nhiên bên cạnh những thành tựu đạt được, quá trình hợp tác đào tạo nguồn nhân lực giữa Trường Đại học Vinh với nước CHDCND Lào hiện nay vẫn tồn tại nhiều bất cập, khó khăn. Cụ thể như: Trình độ đầu vào của Lưu học sinh Lào hiện không đồng đều; Trình độ sử dụng tiếng Việt của nhiều Lưu học sinh, đặc biệt trong giai đoạn đầu học đại học còn nhiều hạn chế. Trước khi nhập học tại Trường Đại học Vinh, Lưu học sinh chưa được học bất kỳ khóa học tiếng Việt ngắn hạn nào tại Lào, điều này gây khó khăn cho các em khi hòa nhập ban đầu. Sự phối hợp giữa các đối tác Việt Nam và Lào còn hạn chế, một số nội dung hợp tác còn mang tính chất chung chung, thiếu thực tế nên không thể thực hiện được; Do vấn đề địa lý;

các đối tác ở xa vùng đô thị có thể khó nắm bắt thông tin đầy đủ của các chương trình hợp tác hoặc thông tin chậm trễ; Các chế độ học bổng hiệp định, học bổng khuyến khích học tập dành cho Lưu học sinh Lào tại Trường Đại học Vinh chưa nhiều; Mức học phí đối với Lưu học sinh tại các trường đại học Việt Nam chênh lệch quá nhiều gây ra tình trạng Lưu học sinh chọn trường theo mức học phí và ít quan tâm đến vấn đề chất lượng đào tạo; Lào là một đất nước có nguồn tài nguyên dồi dào cho sản xuất nông nghiệp và lâm nghiệp nhưng số Lưu học sinh học các ngành nông học, nuôi trồng thủy sản, khuyến nông, chăn nuôi tại Trường Đại học Vinh còn rất ít...

Xuất phát từ thực tiễn, để nâng cao hiệu quả hợp tác đào tạo nguồn nhân lực giữa Trường Đại học Vinh với nước CHDCND Lào, chúng tôi mạnh dạn đề xuất một số giải pháp sau:

Thứ nhất, để các chương trình hợp tác đào tạo nguồn nhân lực đạt hiệu quả cao, Chính phủ Việt Nam và Lào cần có những chiến lược rõ ràng hơn về hợp tác đào tạo quốc tế, trong đó có các chương trình hỗ trợ các đơn vị giáo dục và đào tạo trong việc giải quyết khó khăn về tài chính hay các chương trình học bổng cho Lưu học sinh Lào tùy theo năng lực học tập và rèn luyện của Lưu học sinh theo từng năm...

Thứ hai, cần tiến hành đánh giá chặt chẽ chuẩn tiếng Việt đầu vào cho các Lưu học sinh Lào theo Khung Năng lực tiếng Việt (6 bậc) dành cho người nước ngoài của Bộ Giáo dục Đào tạo Việt Nam, nhằm khắc phục tình trạng khả năng tiếng Việt không đủ để theo học và bỏ học giữa chừng của Lưu học sinh.

Thứ ba, cần làm tốt hơn nữa công tác phối hợp trao đổi thông tin giữa các cơ sở giáo dục Lào gửi Lưu học sinh du học vào Trường Đại học Vinh nhằm xử lý kịp thời các vấn đề nảy sinh trong quá trình đào tạo, quản lý Lưu học sinh. Các bên cần cử đại diện để liên lạc khi cần thiết (qua email, điện thoại hoặc văn bản...).

Thứ tư, các đối tác Việt Nam, Lào cần phối hợp chặt chẽ hơn trong vấn đề quản lý sinh viên. Việc khen thưởng và kỷ luật Lưu học sinh cần được thực hiện mạnh mẽ hơn nhằm nâng cao chất lượng học tập và ý thức rèn luyện cho Lưu học sinh.

4. KẾT LUẬN

Là một trường đại học trọng điểm Quốc gia, có vị trí quan trọng đối với các nước trong khu vực Đông Nam Á, đặc biệt là với nước CHDCND Lào, với 57 ngành đào tạo bậc đại học, 37 ngành đào tạo bậc thạc sĩ và 17 ngành đào tạo bậc tiến sĩ, Trường Đại học Vinh có đủ mọi điều kiện để đào tạo và bồi dưỡng nguồn nhân lực quốc tế, đáp ứng nhu cầu về nhân lực chất lượng cao cho quá trình đổi mới, phát triển và hội nhập của nước CHDCND Lào.

Sau gần 20 năm (2003 - 2022) hợp tác quốc tế đào tạo với nước CHDCND Lào, Trường Đại học Vinh đã đào tạo được gần 2.000 cán bộ cho nước CHDCND Lào. Nhiều Lưu học sinh sau khi tốt nghiệp về nước đã và đang giữ các vị trí quan trọng trong Nhà nước, Chính phủ, chính quyền địa phương, các tổ chức hoặc trở thành các doanh nhân thành đạt. Trong thời gian tới, Trường Đại học Vinh sẽ tiếp tục xúc tiến công tác đào tạo nguồn nhân lực cho nước CHDCND Lào, góp phần tăng cường tình hữu nghị Việt - Lào nói riêng và hợp tác quốc tế nói chung.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1]. Trường Đại học Vinh, *Báo cáo Công tác đào tạo Lưu học sinh Lào và Thái Lan tại Trường Đại học Vinh từ năm 2003 đến năm 2018*, Số 08/ĐHV-BC, ngày 26/07/2018 (Lưu tại Phòng Khoa học và Hợp tác quốc tế Trường Đại học Vinh).
- [2]. Trường Đại học Vinh, *Báo cáo Về việc đào tạo nhân lực cho nước Cộng hòa Nhân dân Lào năm 2018*, Số 06/BC-ĐHV, ngày 08/03/2018 (Lưu tại Phòng Khoa học và Hợp tác quốc tế Trường Đại học Vinh).
- [3]. Trường Đại học Vinh, *Báo cáo Về việc thực hiện Nghị định 87/2014/NĐ-CP của Chính phủ*, Số 42/BC-ĐHV, ngày 09/08/2018 (Lưu tại Phòng Khoa học và Hợp tác quốc tế Trường Đại học Vinh).
- [4]. Trường Đại học Vinh, *Báo cáo Tổng kết 10 năm thực hiện Chỉ thị 40-CT/TW ngày 20 tháng 01 năm 2010 của Ban Bí thư về tăng cường công tác quản lý lao động tại Việt Nam*, Số 42/BC-ĐHV, ngày 28/06/2019 (Lưu tại Phòng Khoa học và Hợp tác quốc tế Trường Đại học Vinh).
- [5]. Trường Đại học Vinh, *Báo cáo Về việc tiếp nhận người nước ngoài vào Việt Nam học tập năm 2019*, Số 84/BC-ĐHV, ngày 30/12/2019 (Lưu tại Phòng Khoa học và Hợp tác quốc tế Trường Đại học Vinh).
- [6]. Trường Đại học Vinh, *Báo cáo Về việc tiếp nhận người nước ngoài vào Việt Nam học tập năm 2020*, Số 103/BC-ĐHV, ngày 31/12/2020 (Lưu tại Phòng Khoa học và Hợp tác quốc tế Trường Đại học Vinh).
- [7]. Trường Đại học Vinh, *Báo cáo Về việc tiếp nhận người nước ngoài vào Việt Nam học tập năm 2021*, Số 130/BC-ĐHV, ngày 31/12/2021 (Lưu tại Phòng Khoa học và Hợp tác quốc tế Trường Đại học Vinh).
- [8]. Nguyễn Văn Hải, *Trường Đại học Vinh - Chiến lược hợp tác quốc tế trong thời kì đổi mới*, 2022, Lưu tại Phòng Khoa học và Hợp tác quốc tế Trường Đại học Vinh.
- [9]. Trường Đại học Vinh, *Quyết định Về việc cấp học bổng tài trợ cho Lưu học sinh*, Số 1823/QĐ-ĐHV, ngày 13/04/2022 (Lưu tại Phòng Công tác chính trị - Học sinh, sinh viên Trường Đại học Vinh).